

SIKKERHETSDATABLAD

GrasAAT EC

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Revisjonsdato 25.05.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn GrasAAT EC

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Konserveringsmiddel for dyrefôr.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Etterfølgende bruker**

Firmanavn ADDCON Nordic AS
Besøksadresse Herøya Industrial park B-85, Hydrovegen 55
Postadresse Postboks 1138, 3905 Porsgrunn
Postnr. 3936
Poststed Porsgrunn
Land Norge
Telefon +47 35 56 41 00
E-post oyvind.oskarsen.due@addcon.com
Hjemmeside www.addcon.com
Org. nr. 988 774 677

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 35 56 41 37/ mob +47 48 26 91 48
Beskrivelse: During office hours: HESQ ADDCON Nordic AS Øyvind O. Due:

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Irrit. 2; H315
	Eye Dam. 1; H318
	STOT SE 3; H335

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Maursyre 59 – 65 %, Natriumformiat 16 – 20 %, Vann 17 – 23 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.3. Andre farer

Generell farebeskrivelse	Fare for alvorlig øyeskade. Irriterer luftveiene og huden.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Maursyre	CAS-nr.: 64-18-6 EC-nr.: 200-579-1 REACH reg. nr.: 01-2119491174-37-0000	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 3; H331 Acute Tox. 4; H302 Skin Corr. 1A; H314	59 – 65 %	
Natriumformiat	CAS-nr.: 141-53-7 EC-nr.: 205-488-0 REACH reg. nr.: 01-2119486468-21-0003		16 – 20 %	
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5 EC-nr.: 231-791-2		17 – 23 %	
Karamellfarge	CAS-nr.: 8028-89-5 EC-nr.: 232-435-9			
Komponentkommentarer	Produktet er klassifisert etter uttesting etter OECD Guideline 404 "Acute Dermal Irritation/Corrosion test", April 2002. For fullstendig tekst til inngående komponenters R-setninger, se punkt 16.			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Hold pasienten i ro, sørg for varme og frisk luft. Vanlig førstehjelp. Konsulter lege.
Innånding	Se under "Generelt". Ved tegn til tap av bevisstheten eller annet ubehag, kontakt lege.
Hudkontakt	Skyll huden med store mengder vann, samtidig som tilsølte klær, armbåndsurs o.l. fjernes. Vask deretter med såpe og vann. Utvasket hudfett kan erstattes med en god fuktighetskrem. Dersom irritasjon vedvarer etter vask, må lege kontaktes.
Øyekontakt	Skyll øyeblikkelig med en myk stråle lunkent vann i minst 15 minutter. Hold øynene åpne. Skaff øyeblikkelig legehjelp eller transport til sykehus. Fortsett å skylle.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Gi 1-2 glass vann å drikke hvis den skadede er ved full bevissthet. Tilkall lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Giftinformasjonssentralen kan gi opplysninger om kjemikaliers giftighet og behandlinger ved forgiftning, telefon: 22 59 13 00.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler	Produktet selv er ikke brennbart. Slukningsmiddel velges med hensyn til omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ved termisk dekomponering dannes: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Benytt friskluftsmaske og fullt verneutstyr når produktet er involvert i brann. Brannmannskap må benytte full brannbekledning. Evakuer alt personell. Brannen bekjempes fra best mulig beskyttet plass.
Annen informasjon	Flammeutsatte beholdere kan kjøles med vann eller flyttes til sikkert område hvis mulig uten risiko.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt angitt verneutstyr. Se pkt 8. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp av større mengder til avløp. Produktet/stoffet er biologisk nedbrytbart.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Fjern tørt materiale først (mekanisk oppsamling). Oppsamlet materiale has i egnede beholdere som merkes med innhold og avhendes ihht. pkt. 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Unngå søl, hud- og øyekontakt. Unngå innånding av damp/sprøytetåke. Benytt verneutstyr som angitt i punkt 8.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Må oppbevares i godt ventilerte bygninger eller under halvtak. Kan evt. lagres under åpen himmel i avlåst område. Må holdes adskilt fra salpetersyre, nitrater, nitritt og peroksid.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Maursyre	CAS-nr.: 64-18-6	8 timers grenseverdi: 9 mg/m ³ 8 timers grenseverdi: 5 ppm	Norm år: 2013

DNEL / PNEC

Komponent

Maursyre

DNEL

Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Oral – Lokal effekt
Verdi: 19 mg/m³
Referanse: Systemiske effekter i tillegg til lokal effekt.

Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Oral – Lokal effekt
Verdi: 3 mg/m³
Referanse: Systemiske effekter i tillegg til lokal effekt.

Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Oral – Lokal effekt
Verdi: 9,5 mg/m³
Referanse: Systemiske effekter i tillegg til lokal effekt.

PNEC

Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Oral – Lokal effekt
Verdi: 9,5 mg/m³
Referanse: Systemiske effekter i tillegg til lokal effekt.

Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 2 mg/l

Eksponeringsvei: Jord
Verdi: 1,5 mg/kg

Eksponeringsvei: Sediment i saltvann
Verdi: 1,34 mg/kg

Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 13,4 mg/kg

Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 0,2 mg/l

Eksponeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 7,2 mg/l

Verdi: 1 mg/l
Referanse: Sporadisk frigivelse.

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak

Ved eksponeringskontroll: Vurder egnet metode for prøvetaking og om stasjonær eller mobil prøvetaking er mest hensiktsmessig. Egnert prøvetakingsmetode kan være absorpsjon av maursyre i lutløsning. Kontakt Hydro Formates for nærmere informasjon.

All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Mekanisk ventilasjon og punktavsug kan behøves. Sørg for adgang til rikelige mengder vann. Alt verneutstyr skal være CE-merket.

Produkttiltak for å hindre eksponering

Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Pust ikke inn damp eller sprøytetåke/tåke. Påse at øyenskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye- / ansiktsvern

Nødvendige egenskaper

Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Håndvern

Egnede hansker

Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale, f.eks. Neoprengummi. Polyvinylklorid (PVC). Gjennomtrengningstiden for hanskematerialet er ikke

testet for dette produktet. Skift hansker ofte. Gjennomtrengningstiden kan variere med hanskens tykkelse, arbeidsoperasjon og eksponering.

Hudvern

Egnede verneklær Ved risiko for direkte kontakt eller sprut skal verneklær benyttes, gjerne av PVC.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern, generelt Bruk åndedrettsvern dersom produktet må håndteres i trange rom. Gassfilter A/ P2 (organiske gasser og støv).

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Klar. Fargeløs.
Lukt	Svak maursyre
pH	Status: I handelsvare Verdi: 1,9 Status: I løsning Verdi: ~ 1,9
Frysepunkt	Verdi: < -10 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 100 °C
Damptrykk	Verdi: 12,3 hPa (20°C)
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1,280 kg/dm ³
Løslighet	Medium: Vann Navn: Blandbar med vann.
Viskositet	Verdi: 9,3 mPa s (20°C)

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Når produktet blandes med fuktig grasmasse frigjøres maursyre.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

10.4. Forhold som skal unngås

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Produktet reagerer med salpetersur syre og andre nitrogeniserende stoffer

(Kofa-produkter)

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ved termisk dekomponering dannes karbonmonoksid (CO) og karbondioksid (CO₂).

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Maursyre
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 730 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Rotte Kommentarer: OECD Guideline 401 BASF-test Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Varighet: 4 h Verdi: 7,85 mg/l Forsøksdyreart: Rotte Kommentarer: BASF-test

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Sterkt irriterende. Innånding kan føre til irritasjon i luftveiene, hoste og åndenød.
Hudkontakt	Væsken irriterer huden.
Øyekontakt	Damp eller sprut kan gi nedsatt syn eller synstap. Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Kan gi magesmerter eller brekninger. Skadde slimhinner kan utvikle infeksjon. Svelging kan føre til at litt av produktet kommer over i lungene og forårsaker kjemisk lungebetennelse. Faren øker ved oppkast som kan komme spontant på grunn av irritasjon av slimhinnene.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Natriumformiat
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: > 1000 mg/l Testvarighet: 96 timer Art: Onchorhynchus mykiss Metode: LC 50
Komponent	Natriumformiat
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: = 790 mg/l Testvarighet: 48 timer Art: Pseudokirchneriella subcapitata

Komponent	Metode: EC 50 Natriumformiat
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 1000 mg/l Testvarighet: 48 timer Art: Daphnia magna Metode: EC 50
Økotoksisitet	Det forventes ingen økologiske effekter ved normal bruk. Produktet skal likevel behandles med forsiktighet og ikke avhendes eller slippes ukontrollert ut i naturen.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Biologisk nedbrytbar.
Komponent	Natriumformiat
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: = 92 % Metode: OECD 301E Testperiode: 21 dager

12.3. Bioakkumuleringsevne

Komponent	Natriumformiat
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: = 3,16 Metode: Calculated Bcfwin (v2.15)
Bioakkumulering, kommentarer	Biologisk nedbrytbar.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Lett løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

12.6. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Maursyre forekommer naturlig i planter og insekter.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Klassifisert som farlig avfall. Mindre mengder kan spres på mark (som gjødsel) eller spyles til kloakk med store mengder vann. Større spill må først nøytraliseres med knust kalkstein eller liknende basisk materiale. Store mengder skal leveres til godkjent mottak.
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: EAL: 02 01 08: Landbrukskjemisk avfall Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7134: Surt organisk avfall.
Annen informasjon	Angivelse av avfallsstoffnummer og EAL-kode er kun veiledende. De endelige avfallskoder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av

produktet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

ICAO/IATA Annen informasjon

Annen transport, generelt

Ikke klassifisert som farlig gods

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-direktiv

REGULATION (EC) No 1907/2006 REACH article 31 Requirements for Safety Data Sheets,
og Annex II guide to the compilation of safety data sheets.
Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, Arbeidstilsynet, best. nr. 361. (91/322/EEC, 96/94/EC, 2000/39/EC, 2006/15/EC)
Classification and labelling of hazardous chemicals, (67/548/EC and 1999/45/EC)
Hazardous waste (SFT 2003) (91/689/EC, 94/31/EC, 2000/532/EC, 2001/118/EC, 2001/119/EC og 2001/573/EC)

Referanser (Lover/Forskrifter)

Norsk stoffliste 2005 (SFT).

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H226 Brannfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H331 Giftig ved innånding.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Viktige litteraturreferanser og datakilder

Datablad fra leverandør.

Versjon

2

Utarbeidet av

ADDCON Nordic AS v/ Øyvind Oskarsen Due, telefon: +47 35 56 41 37

ADDCON Nordic AS v/ Øyvind Oskarsen Due, mobiltelefon: +47 48 26 91 48